

Referat

Emne: 11. møde i Biblioteksudvalget
Dato og tidspunkt: Tirsdag den 16. januar 2018 kl. 10-13
Campus Odense, bibliotekets mødelokale 1 og 2

Deltagere:

Bibliotekschef Bertil F. Dorch
Professor Kirsten Drotner
Lektor Klaus Levinsen
Professor Poul Bjerregaard
Lektor Tønnes Bekker-Nielsen
Professor Uffe Holmskov
Lektor Jørgen Bro Røn
Professor Jens Troelsen
Lektor Knud Villy Christensen
Studerende Louise Nørmark Olesen
Studerende Frederik Sohne Hansen
Forskningsbibliotekar Anita L. Thiesen
2. souschef Rita Rattenborg (referent)

19. februar 2018

Sagsnr. Biblioteksudvalget,
17/9445
rira

rira@bib.sdu.dk
T +4565504168

Inviterede deltagere

Stabschef Simone Schipp von Branitz Nielsen (pkt. 6)
Sektionsleder Jens Dam (pkt. 9)
Specialkonsulent Jeppe Lomholdt Akselbo (pkt. 9)

Afbud

Souschef Thomas Kaarsted
Lektor Philipp Ager
Afdelingsleder Anders Nyegaard Mikkelsen
Studerende Mikkel Ellersgaard Sørensen
Studerende Blanka Eszter Koi
Lektor Kaare Lund Rasmussen

Foreløbig dagsorden:

1. Valg af mødeleder
2. Velkomst, herunder velkomst til nye medlemmer.
3. Godkendelse af dagsorden.
4. Godkendelse af referat af 10. møde (bilag).
5. Generel orientering.
6. Orientering om SDUB's økonomi, herunder til-/fravalgsproces 2018-2021 (bilag).
7. SDUB's accessionspolitik til godkendelse (bilag).
8. Notat om indførelse af login ved e-ressourcer (bilag).
9. Præsentation af kommende projekt om brugerinddragelse (UX) på dele af bibliotekets websider (bilag).
10. Næste møde.
11. Eventuelt.

Referat:**Ad 1. Valg af mødeleder**

Bibliotekschef Bertil. F. Dorch blev valg til mødeleder.

Ad 2. Velkomst, herunder velkomst til nye medlemmer.

Bibliotekschefen bød velkommen til 11. møde i Biblioteksudvalget med en særlig velkomst til de nye medlemmer. Bibliotekschefen opfordrede medlemmerne til at indsende forslag til dagsordenspunkter.

Ad 3. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt uden kommentarer.

Ad 4. Godkendelse af referat af 10. møde

Referat af 10. møde i Biblioteksudvalget blev godkendt med følgende rettelse i sidste afsnit side 8: "Udvalget var opmærksomme på sitets aggregater og understregede, at de skal være meningsfulde i forhold til forskeren og institutionen – at portalen er forskerens curriculum vitae." Bibliotekschefen tilføjede om den nye forskerportal, at betaversionen fremlægges for rektoratet den 5. februar, for den ledelsesmæssige beslutning.

Ad 5. Generel orientering v. Bertil F. Dorch

Bertil F. Dorch berettede, at bibliotekets Årsfortælling for 2017/2018 og Årsberetning for 2016-17 var under udarbejdelse og vil blive sendt til udvalget. Derudover berettede bibliotekschefen, at der generelt var travlhed på biblioteket, der faciliterer et stigende antal arrangementer og har en del arrangementer sammen med partnere inden og uden for SDU.

Derudover fremhævede Bertil F. Dorch samarbejdet med UC SYD om den fælles hensigtserklæring om at samarbejde om professionshøjskolens biblioteksdrift, en samarbejdsaftale med hhv. OUH og SDMKG, samt en partnerskabsaftale med Odense Bibliotekerne. Endvidere berettede Bertil F. Dorch om bibliotekets igangværende planlægning af flytning af materialer til Tietgenbyen, da biblioteket pga. ombygning på Campusvej og den kommende letbane, afstår magasinplads.

Bibliotekschefen berettede, om den stigende efterspørgsel på elektroniske materialer, hvorimod udlån af trykte materialer er for nedadgående. Dog har bibliotekets registreret en stigning i udlån af trykte materialer i Kolding samt i udlån via selvbetjeningsautomaterne.

Derudover berettede bibliotekschefen om mulighed for 24/7-adgang i Odense pr. 1. februar 2018, hvor forskere og studerende kan få adgang til biblioteket med deres studie-/medarbejderkort og tilføjede, at det ikke er hensigten, at der vil være bemanning på udenfor bibliotekets åbningstider og uddybede, at biblioteket har opsat sikkerhedskameraer forskellige steder for ikke planlagte aktiviteter, der også kan være tryghedsskabende for brugerne om natten.

Bibliotekschefen afrundede med en kort orientering om indsamling af data fra bibliotekets mange datakilder og berettede, at de indsamlede data bl.a. anvendes til understøttelse af kvantitativdata og ved indretning af biblioteket. Bertil F. Dorch tilføjede, at datakildernes indsamlede data ikke var fuldt udnyttede og understregede, at biblioteket meget gerne var dataprovider, fx til brug for forskningsprojekter, studenterprojekter m.v.

Ad. 6. Orientering om SDUB's økonomi, herunder til-/fravalgsproces 2018-2021 v. Bertil F. Dorch

Stabschef Simone Schipp von Branitz Nielsen deltog i dette punkt fra kl. 10.45.

Bertil F. Dorch berettede kort om bibliotekets økonomi, herunder at regnskab og budget stemte overens samt at den igangværende proces for budget for 2018 forløb planmæssigt. Med udgangspunkt i udsendte bilag om til- og fravalgsproces 2018-21 berettede bibliotekschefen, at den tidligere udmeldte budgettilpasningsproces, som var berammet til at være fuldt implementeret i 2019, fortsættes til 2021. Bertil F. Dorch berettede videre, at SDU har en sund økonomi, som betyder, at der også er mulighed for tilvalg.

Processen vil, som den tidligere, være en hurtig proces. Der skal findes til- og fravalgsforslag på op til 5 %, dvs. at biblioteket skal finde til- og fravalgsforslag på op til 4,4 mio. i fire år. Bibliotekschefen fremlagde biblioteksledelsens forslag til fravalg, som omfattede følgende områder: Exchange med eksterne samarbejdsinstitutioner, trykte materialer (bøger, tidsskrifter og aviser), elektroniske materialer, frivillige fratrædelser, fravalg af genbesættelser og ophør af gebyrfrihed for SDU-ansatte. Derudover har bibliotekets ledelse indstillet tilvalg af etablering af enhed for central forskningsregistrering og tilvalg af prisstigning for Elsevier's Freedom Collection et alternativt til fravalg på samme område.

Bibliotekschefen begrundede bortfald af Exchangeordningen med, at nogle partnere har bedt om at komme af listen og listen derfor var noget reduceret efterhånden, men stadig en forholdsvis dyr ordning at opretholde. Udvalget tog forslaget til efterretning.

Bibliotekschefen begrundede besparelsesforslaget på trykte materialer med, at det trykte bogbudget frem mod 2021 ville reducere det planlagte budget med 4,5 mio. kroner i 2018 til 3,0 mio. kroner i 2021 og tilføjede, at det stadig var et substantielt budget til trykte materialer - både relativt til andre universitetsbiblioteker, og til det generelle fald i efterspørgslen på trykte bøger. Tilsvarende reduceres budgettet for de trykte tidsskrifter til 800.000 kroner i 2021. Udvalget pegede på, at besparelser på trykte materialer var et nationalt anliggende ift. samarbejder bibliotekerne imellem og opfordrede bibliotekschefen til at drøfte problematikken i forskningsbibliotekernes ledelseskreds. Udvalget tog forslaget til efterretning.

Bibliotekschefen berettede, at der i forslaget på det elektroniske område lægges op til en kontant linje, især ift. forlaget Elsevier, for hvilket der forventes voldsomme prisstigninger i de kommende forhandlinger og tilføjede, at man på nationalt plan har et konsortium til forhandling direkte via DEFF. Bertil F. Dorch berettede videre, at Elsevier's Freedom Collection indeholder mange vigtige tidsskrifter og derfor nødvendig for at kunne bedrive forskning, men at det forventes, at Elsevier spiller ud med en noget højere pris ved den foranstående genforhandling, og uddybede, at ved en relativ lav stigning på 3% ville bibliotekets udgift stige med over kr. 800.000 i 2021. Bibliotekschefen understregede, at dette ville medføre en udhuling af licensbudgettet, og derved færre midler til indkøb af tidsskrifter fra andre udbydere.

Udvalget drøftede forhandlingsstrategi ift Elsevier's Freedom Collection, Scival (Elsevier analyseværktøj) og Scopus (Elsevier database, modsvarer Web of Science). Udvalget besluttede, at bakke op om en mere hård forhandlingslinje overfor store forlag som Elsevier og gav opbakning til bibliotekschefens forslag om udarbejdelse af et nyt forslag, hvor Elsevier-produkterne samles under et til brug for forhandling samt et notat til universitetsdirektøren til brug for drøftelse med de øvrige universitetsdirektører.

Bibliotekschefen berettede, at forslaget om frivillige fratrædelsesordninger var en gentagelse af ordningen ved den tidligere budgetstrategi og understregede, at der ikke var nogle bestemte personaler i tankerne, men hensigten udelukkende var tilbyde muligheden, hvis nogle medarbejdere pga. ændrede arbejdsopgaver skulle ønske at fratræde. Udvalget tog forslaget til efterretning og bad bibliotekschefen være opmærksom på, at der ikke var afdelinger eller områder, der i særlig grad ville blive ramt. Udvalget udtrykte tilfredshed med bibliotekschefens inddragelse bibliotekets Medarbejderråd.

Udvalget drøftede biblioteksledelsens forslag om fravalg af gebyrfrihed for SDU-ansatte, herunder om det var et reel besparelsesforslag set i lyset af øgede administrationsudgifter, hvis det implementeret. Udvalget besluttede at tage forslag til efterretning.

Bertil F. Dorch orienterede om tilvalg af etablering af en central forskningsregistreringsenhed, der tidligere var drøftet i Biblioteksudvalget, HSU og Direktionen, og uddybede, at der i den forbindelse ønskes tilført yderligere 2 årsværk til biblioteket til opgaven. Bibliotekschefen berettede videre, at forskningsregistrering var bredere end BFI, via systemer tilbydes værktøjer til formidling af forskning, online profiler og OA, som er mindst lige så vigtige som BFI. Udvalget drøftede forslaget, herunder synlighed og sammenlignelighed. Udvalget tog tilvalgsforslaget til efterretning.

Bibliotekschefen afrundede orienteringen og drøftelse af bibliotekets forslag til til- og fravalg med en opfordring til medlemmer at indsende yderligere kommentarer umiddelbart efter mødet.

Afslutningsvis udtrykte lektor Tønnes Bekker-Nielsen, at det var bemærkelsesværdigt, at skære ned på en kernefunktion som biblioteket samtidig med, at man satser på DIAS.

Bibliotekets økonomi

Stabschef Simone Schipp von Branitz Nielsen orienterede om den generelle økonomiske tilstand og berettede, at regnskabsafslutningen for 2017 så fornuftig ud på trods af bump på vejen. I starten af 2017 ændres periodiseringspraksis, så den fulgte universitetets praksis. Det har betydet ændringer i budget og regnskab for både 2017 og 2018. Det endelig regnskabet 2017 vil blive sendt til udvalget, når det er færdigt. Stabschefen kunne derudover berette, at budget 2018 næsten var på plads. Eksterne indtægter var nedjusteret pga. af færre eksterne projekter end biblioteket normalt deltager i og mht. Budgetstrategi 2016 har biblioteket kunnet følge planen, dog skal det bemærkes, at færre midler til materialeanskaffelse især på det elektroniske område vil udhule materialebudgettet på sigt pga. prisstigninger. Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Med udgangspunkt i udsendte bilag orienterede Bertil F. Dorch om bogbudgettets fordeling 2016-2018, som var fordelt efter modellen besluttet af Biblioteksudvalget: Studenterantal, ansatte og publikationer fordelt på hver af de fem fakulteter. Resultatet blev, at nogle områder blev nedjusteret og andre opjusteret. Udvalget drøftede fordele og ulemper ved de nøgletal, der ligger til grund for beregningen, idet der ikke tages højde for udlån pr. fakultet. Udvalget bad bibliotekschefen udarbejde en statistik, hvor det angives på samlinger, hvad der udlånes ift. brugere. Notatet ønskes til drøftelse på næste møde.

Ad 7. SDUB's accessionspolitik til godkendelse v. Bertil F. Dorch

SDUB's accessionspolitik blev godkendt med en enkelt rettelse i andet afsnit: "rette" ændres til "målrettet".

Ad 8. Notat om indførelse af login ved e-ressourcer v. Bertil F. Dorch

Bibliotekschefen orienterede om baggrunden for forslag om indførelse af login ved e-ressourcer med udgangspunkt i udsendte bilag og berettede, at biblioteket i 2017 har haft flere sager omkring phishing og misbrug af SDU brugernavne og passwords. Bertil F. Dorch understregede, at det ikke kun opleves på SDU, men at andre biblioteker også har registreret misbrug. Biblioteket har drøftet sagen med IT-Service, som har gennemført en række tiltag for at dæmme op for phishing, men IT-Service har oplyst, at der fortsat er et potentielt hul i forhold til brug af elektroniske ressourcer fra SDU's campusser. Derfor overvejes det, om alle SDU-brugere, der opholder sig på campus, skal logge ind ved brug af elektroniske ressourcer.

Udvalget drøftede problematikken, herunder afvejning af åbenhed og sikkerhed, at misbrug koster mange penge samt at det kan opleves som en serviceforringelse at skulle logge på, når man opholder sig på campus. Udvalget bad bibliotekschefen udarbejde en opgørelse over problemets omfang, antal sager samt de økonomiske konsekvenser. Sagsfremstillingen ønskes til drøftelse på Biblioteksudvalgets næste møde.

Ad 9. Præsentation af kommende projekt om brugerinddragelse (UX) på dele af bibliotekets websider v. Jens Dam og Jeppe Lomholdt Akselbo

Jens Dam og Jeppe Lomholdt Akselbo orienterede om et kommende projekt om brugerinddragelse på dele af bibliotekets websider. UXLibs-projektet tager afsæt i webstrategien, hvor SDUB løbende tester web'en på og med brugerpaneler. Jens Dam og Jeppe Lomholdt berettede, at formålet med dataindsamlingen var at optimere og forbedre brugeroplevelsen ift. bibliotekets digitale services, bl.a. sdu.dk/bib, kataloget (OPAC'en), A-Z-listen (databaselisten) og Summon. Endvidere berettede de, at biblioteket har to certificerede UX-brugere, som kan anvende metoden til at observere adfærd uden at påvirke brugerne. Observationsteamet vil lave ca. 8 seancer det første år og kigge på de nye indgange til forskere og undervisere for at undersøge om forskernes og undervisernes krav opfyldes. Forskellige grupper af studerende og ansatte (både TAP'ere og VIP'ere) vil også indgå i projektet. Jens Dam og Jeppe Lomholdt Akselbo afsluttede orientering med en opfordring til udvalget om at udpege deltagere eller selv deltage i projektet. Udvalget vil blive orienteret om projektets resultater, som også vil blive offentliggjort på webben.

Ad 10. Næste møde.

Bibliotekschefen bad Rita Rattenborg om at indkalde til næste møde i Biblioteksudvalget i maj-juni måned.

Ad. 11. Eventuelt.

Klaus Levinsen foreslog et oplæg om bibliometri og nævnte et forskningsprojekt på området, der kunne være interessant at høre mere om. Bibliotekschefen foreslog at invitere forskeren af bibliometriprojektet til at holde et oplæg på SDU.

Simone Schipp von Branitz Nielsen vil udarbejde en kort redegørelse om implementeringen af databeskyttelsesforordning til orientering på næste møde i Biblioteksudvalget.

PDA vil blive inkluderet i materialeanskaffelsesnotatet til næste møde i Biblioteksudvalget.

Studerende Frederik Sohne Hansen udtrykte utilfredshed med den sene udsendelse af dagsorden og bilag. Bibliotekschefen beklagede den sene udsendelse og tilføjede, at det normalt udsendes senest en uge forud for mødet.

Rita Irene Rattenborg

2. souschef